

РІШЕННЯ

колегії Державного архіву Запорізької області

27.02.2020

м. Запоріжжя

№ 2

Про підсумки роботи архівних установ області для централізованого тимчасового зберігання архівних документів, нагромаджених у процесі документування службових, трудових та інших правовідносин юридичних і фізичних осіб, що не належать до Національного архівного фонду (трудовах архівів) за 2019 рік

Державним архівом Запорізької області, архівними установами райдержадміністрацій надавалась організаційна, консультативно-методична допомога районним радам, виконавчим органам сільських, селищних, міських рад у створенні та організації діяльності трудових архівів, в т.ч. комунальних підприємств.

Протягом року Державним архівом та архівними установами райдержадміністрацій та міськрад Запорізької області надавалась методична та практична допомога архівним установам для централізованого тимчасового зберігання архівних документів, що не належать до Національного архівного фонду в організації їх діяльності. Державним архівом Запорізької області проведено два тематичних семінари для працівників трудових архівів з основних напрямків діяльності.

Постійно надається консультаційна та методична допомога.

В мережі трудових архівів протягом 2019 року пройшли такі зміни.

На підставі рішення Михайлівської районної ради від 23.10.2018 р. № 11 «Про безоплатну передачу установ, закладів та майна зі спільної власності територіальних громад сіл, селищ Михайлівського району Запорізької області у комунальну власність Роздольської сільської ради (об'єднаної територіальної громади) та Михайлівської селищної ради (об'єднаної територіальної громади)», рішення Михайлівської селищної ради від 15.11.2018 р. №14 «Про прийняття в комунальну власність Михайлівської об'єднаної територіальної громади в особі Михайлівської селищної ради установ, закладів, майна, зі спільної власності територіальних громад сіл, селищ Михайлівського району», рішенням Михайлівської селищної ради від 06.12.2018 р. № 11 «Про входження до складу засновників, зміну найменування комунальних закладів та затвердження Статутів (Положень) в новій редакції, підтвердження повноважень» Комунальна установа «Об'єднаний трудовий архів» Михайлівської районної ради Запорізької області змінила повне найменування на Комунальну устанovu «Об'єднаний трудовий архів» Михайлівської селищної ради Михайлівського району Запорізької області.

Рішенням тридцять другої (позачергової) сесії сьомого скликання Кам'янсько-Дніпровської районної ради від 23.10.2018 р. № 5 «Про затвердження штатної чисельності та структури виконавчого апарату Кам'янсько-Дніпровської районної ради» ліквідований об'єднаний архівний підрозділ ліквідованих підприємств виконавчого апарату районної ради. Документи, що зберігалися в підрозділі передані міській та сільським радам, за територіальною належністю ліквідованих підприємств, установ та організацій, на підставі рішення тридцять другої (позачергової) сесії сьомого скликання Кам'янсько-Дніпровської районної ради від 23.10.2018 р. № 6 «Про передачу архівних документів Об'єднаного архівного підрозділу ліквідованих підприємств Кам'янсько-Дніпровської районної ради».

Рішенням дев'ятнадцятої сесії восьмого скликання Кам'янсько-Дніпровської міської ради Кам'янсько-Дніпровського району від 26.10.2018 р. № 27 «Про створення Трудового архіву виконавчого комітету Кам'янсько-Дніпровської міської ради для централізованого тимчасового зберігання архівних документів, нагромаджених у процесі документування службових,

трудовах або інших правовідносин юридичних і фізичних осіб що не належать до Національного архівного фонду та затвердження положення про нього» створений Трудовий архів виконавчого комітету Кам'янсько-Дніпровської міської ради для централізованого тимчасового зберігання архівних документів, нагромаджених у процесі документування службових, трудових або інших правовідносин юридичних і фізичних осіб що не належать до Національного архівного фонду.

Рішенням дванадцятої сесії сьомого скликання Благовіщенської сільської ради Кам'янсько-Дніпровського району від 01.11.2018 р. № 19 «Про створення Трудового архіву виконавчого комітету Благовіщенської сільської ради для централізованого тимчасового зберігання архівних документів, нагромаджених у процесі документування службових, трудових або інших правовідносин юридичних і фізичних осіб що не належать до Національного архівного фонду та затвердження положення про нього» створений Трудовий архів виконавчого комітету Благовіщенської сільської ради для централізованого тимчасового зберігання архівних документів, нагромаджених у процесі документування службових, трудових або інших правовідносин юридичних і фізичних осіб що не належать до Національного архівного фонду.

Рішенням двадцять третьої сесії сьомого скликання Водянської сільської ради Кам'янсько-Дніпровського району від 01.11.2018 р. № 56 «Про створення Трудового архіву виконавчого комітету Водянської сільської ради для централізованого тимчасового зберігання архівних документів, нагромаджених у процесі документування службових, трудових або інших правовідносин юридичних і фізичних осіб що не належать до Національного архівного фонду та затвердження положення про нього» створений Трудовий архів виконавчого комітету Водянської сільської ради для централізованого тимчасового зберігання архівних документів, нагромаджених у процесі документування службових, трудових або інших правовідносин юридичних і фізичних осіб що не належать до Національного архівного фонду.

Рішенням тридцять другої сесії сьомого скликання Новодніпровської сільської ради Кам'янсько-Дніпровського району від 05.12.2018 р. № 2 «Про створення Трудового архіву виконавчого комітету Новодніпровської сільської ради для централізованого тимчасового зберігання архівних документів, нагромаджених у процесі документування службових, трудових або інших правовідносин юридичних і фізичних осіб що не належать до Національного архівного фонду та затвердження положення про нього» створений Трудовий архів виконавчого комітету Новодніпровської сільської ради для централізованого тимчасового зберігання архівних документів, нагромаджених у процесі документування службових, трудових або інших правовідносин юридичних і фізичних осіб що не належать до Національного архівного фонду.

Фактична діяльність цих архівів розпочалася з січня 2019 року.

Відповідно до рішення тридцять шостої сесії восьмого скликання Приморської міської ради Приморського району Запорізької області від 26.04.2019 № 20 «Про створення комунальної установи «Трудовий архів» Приморської міської ради Приморського району Запорізької області шляхом перетворення та затвердження Положення про її діяльність» було визначено створити комунальну установу «Трудовий архів» Приморської міської ради Приморського району Запорізької області як відокремлену неприбуткову юридичну особу, засновану на комунальній власності Приморської міської ради шляхом перетворення з комунального підприємства.

Згідно з рішенням сесії Гуляйпільської міської ради від 28.05.2019 р. № 5 «Про прийняття фондів трудового архіву», відповідно до рішення Гуляйпільської районної ради від 21.12.2018 р. № 16 «Про передачу фондів трудового архіву», Гуляйпільською міською радою прийняті від районної ради архівні документи - справи з кадрових питань (особового складу) та тимчасового зберігання ліквідованих юридичних осіб та фізичних осіб, які припинили свою діяльність.

Рішенням сорок четвертої позачергової сесії восьмого скликання Біленьківської сільської ради, Запорізького району Запорізької області від 23.05.2019 року №6 «Про трудовий архів Біленьківської об'єднаної

територіальної громади» ліквідовані трудові архіви Мар'ївської та Лисогірської сільських рад, документи ліквідованих трудових архівів передані до трудового архіву Біленьківської сільської ради.

Розпорядженням сільського голови з основної діяльності Широківської сільської ради від 28.09.2018 № 269 «Про визначення місця зберігання документів трудових архівів сільських рад», ліквідовані трудові архіви Володимирівської сільської ради Запорізького району Запорізької області, Августинівської сільської ради Запорізького району Запорізької області та Лукашівської сільської ради Запорізького району Запорізької області. Документи ліквідованих трудових архівів передані до трудового архіву Широківської сільської ради Запорізького району Запорізької області.

Станом на 01.01.2020 в Запорізькій області діє 72 трудові архіви при районних, сільських, селищних та міських радах, в т.ч. юридичні особи – 7.

У 10 районах області трудові архіви створено при районних радах, з них 5 – комунальні установи. При сільських, селищних, радах - 55 (у 10 районах: Василівському, Великобілозерському, Запорізькому, Кам'янсько-Дніпровському, Мелітопольському, Михайлівському, Пологівському, Приморському, Розівському, Якимівському), з них 1 – комунальна установа (сел. Михайлівка). При міських (міст районного значення) радах – 6: у Василівському, Гуляйпільському, Кам'янсько-Дніпровському, Пологівському та Приморському районах (з них 1 – комунальна установа - м. Приморськ). У містах обласного значення (Запоріжжя, Бердянськ, Токмак, Енергодар) при архівних відділах міських (міст обласного значення) рад діють архівні підрозділи для зберігання документів ліквідованих установ, у м. Мелітополі діє трудовий архів виконавчого комітету міської ради.

Для забезпечення зберігання документів ліквідованих підприємств виділені приміщення загальною площею 2,1 тис. м².

У 2019 році вжито заходів щодо забезпечення належних умов для гарантованого збереження архівних документів, посилення пожежної та охоронної безпеки приміщень трудових архівів в районах:

отримання додаткових та заміна приміщень архівосховищ загальною площею 211,9 м² (Мелітопольський, Орхівський райони, м. Мелітополь);

встановлення додаткового стелажного обладнання 267 пог.м. (Орхівський, Приазовський райони, м. Мелітополь);

На зберігання до трудових архівів надходили документи ліквідованих організацій.

Протягом року прийнято на архівне зберігання біля 8,5 тис. справ з кадрових питань (особового складу) 120 ліквідованих підприємств. По кількості справ це на 15% менше ніж у 2018 році, а по кількості установ у майже у 2 рази. З них архівними установами райдержадміністрацій та міськрад прийнято понад 5,4 тис. справ 95 ліквідованих організацій, трудовими архівами – понад 3 тис. справ 25 ліквідованих організацій. З 2016 року спостерігається тенденція приймання трудовими архівами на зберігання документів в цілому менше, ніж архівними установами райдержадміністрацій та міськрад.

Всього в трудових архівах і архівних установах райдержадміністрацій та міськрад області зберігаються документи, що утворилися в діяльності понад 7 тис. організацій. З них біля 3,2 тис. ліквідованих установ в трудових архівах; 3,7 – в архівних установах міських (міст обласного значення) рад та 176 – в архівних установах райдержадміністрацій (левова частка яких зберігається в архівному відділі Мелітопольської райдержадміністрації).

Загальний обсяг документів з кадрових питань (особового складу), що зберігається в трудових архівах та архівних установах райдержадміністрацій та міських (міст обласного значення) рад біля 344 тис. справ, в т.ч. в трудових архівах – понад 231 тис. справ, в архівних відділах міських (міст обласного значення) рад – біля 107 тис. справ, в архівних установах райдержадміністрацій – 5,4 тис. справ (з них понад 4,4 тис. справ в архівному відділі Мелітопольської райдержадміністрації).

З 344 тис. документів з кадрових питань (особового складу) в відсотковому співвідношенні зберігається: 2% (5398 справ) в архівних установах райдержадміністрацій, 31% (106772 справ) – в архівних установах міських (міст обласного значення) рад і левова частка, не дивлячись на тенденцію останніх років до зменшення кількості прийнятих справ, - 67% (231310 справ) в трудових архівах. З них у свою чергу 31% (107874) – в трудових архівах районних рад, 14% (49376 справ) – міських рад, 8% (25499 справ) – сільських, селищних рад, 14% (48561 справа) – рад об'єднаних територіальних громад.

Найбільша кількість справ зберігається:

в архівних установах міст обласного значення (від 10 тис. до 64 тис. справ);

в трудових архівах райрад: Більмацької, Веселівської, Вільнянської, Орхівської, Токмацької (10 тис. – 20 тис. справ);

в трудових архівах міських рад: Гуляйпільській, Приморській (9-10 тис. справ)

в трудових архівах сільських, селищних рад Василівського, Мелітопольського, Пологівського районів (від 4 тис. до 9 тис. справ);

в трудових архівах рад об'єднаних територіальних громад Запорізького, Михайлівського, Якимівського, Мелітопольського районів (10-12 тис. справ).

Про те, що трудові архіви мають велику соціальну значущість говорить те, що протягом року до них звернулося понад 6,8 тис. громадян.

За документами ліквідованих установ за 2019 рік трудовими архівами видано 14,1 тис. довідок (трохи більше ніж у 2018 році). З них 96% виконано з позитивним результатом. З 2014 року до 2016 року спостерігалось незначне зменшення кількості запитів, але з 2016 року знов спостерігається їх збільшення.

Найбільша кількість запитів виконана трудовими архівами райрад – 7639, що складає більше половини (54 %) від усіх запитів, виконаних трудовими архівами. Трудовими архівами міськрад виконано – 2528 запитів, 18%, сільських, селищних рад – 1806, 13%, рад об'єднаних громад – 2194, 15 %.

Найбільшу кількість запитів виконано трудовими архівами Мелітопольської міськради (1176), Веселівської (905), Вільнянської (1574), Орхівської (1061) Приазовської (905), Токмацької (1074) районних рад; трудовими архівами сільських, селищних та міських (міст районного значення) рад Мелітопольського (914), Михайлівського (493), Пологівського (421) та Якимівського (984) районів області.

Крім того, за документами ліквідованих установ надано 2009 архівних довідок на тематичні запити юридичних і фізичних осіб, це на рівні минулого року, з них 98% - з позитивним результатом. У відсотковому співвідношенні виконано:

трудовими архівами райрад - 792 запити, 39%;

трудовими архівами міських рад - 300 запитів, 15 %;

сільських селищних рад – 917 запитів, 46%.

Разом з тим в діяльності трудових архівів є цілий ряд недоліків.

Юридичний статус окремих трудових архівів не відповідає чинному законодавству (більшості районних рад (за виключенням Бердянської, Більмацької, Орхівської), Гуляйпільської міської ради тощо). Для забезпечення збереженості документів в ряді районів є необхідність у виділенні додаткових площ архівосховищ, відсутні приміщення для зберігання документів в більшості сільських рад. В більшості трудових архівів приміщення не охороняються, в них відсутні системи охоронно – пожежної сигналізації, вогнегасники, необхідно встановлення додаткового стелажного обладнання, входних протипожежних дверей, відсутні пристрої для опечатування архівосховищ.

Необхідно вжиття заходів щодо забезпечення належних умов для гарантованого збереження архівних документів, посилення пожежної та охоронної безпеки приміщень трудових архівів.

Незакартонованими залишається 15% справ.

Вирішенню цих проблем можуть сприяти регіональні програми розвитку архівної справи, в яких необхідно передбачити кошти для створення належних умов для гарантованого збереження архівних документів, а також впровадження в практику роботи платних послуг, що дало б можливість заробити певні кошти на матеріально-технічне забезпечення архівних установ. Досвід розробки таких програм є в Більмацькому, Вільнянському, Гуляйпільському, Оріхівському районах.

Спостерігаються недоліки і в організації роботи трудових архівів. Значний масив документів зберігається в архівах в незашифрованому вигляді.

В ряді трудових архівів потребує удосконалення система обліку документів, які зберігаються в архівах, потребують переробки і удосконалення описи справ. Необхідно створення електронних баз даних на документи ліквідованих установ, спеціалізованих консультативних сторінок на веб-сайтах райдержадміністрацій, районних та міських рад.

Спостерігаються окремі недоліки в реєстрації запитів громадян.

Виконання комплексу робіт з організації приймання документів на зберігання, їх обліку, удосконалення системи довідкового апарату, своєчасного і якісного виконання запитів вимагає перегляду існуючої штатної чисельності трудових архівів.

Враховуючи зазначене, колегія Державного архіву Запорізької області

ВИРІШИЛА:

1. Схвалити в цілому роботу трудових архівів області у 2019 році.
2. Основними напрямками розвитку архівних установ для зберігання документів, які не належать до складу Національного архівного фонду (трудова архівів) Запорізької області, у 2020 році вважати:
 - 1) Приведення у відповідність до діючого законодавства юридичного статусу архівних установ області для централізованого тимчасового зберігання архівних документів, нагромаджених у процесі документування службових, трудових та інших правовідносин юридичних і фізичних осіб, що не належать до Національного архівного фонду та розроблення положень про них у відповідності до Наказу Міністерства юстиції України від 02.06.2014 № 864/5 «Про затвердження Типового положення про архівну установу сільської, селищної, міської ради, ради об'єднаної територіальної громади для централізованого тимчасового зберігання архівних документів, нагромаджених у процесі документування службових, трудових та інших правовідносин юридичних і фізичних осіб, що не належать до Національного архівного фонду».
 - 2) Розробка та виконання регіональних програм розвитку архівної справи; впровадження надання платних послуг.
 - 3) Вжиття заходів щодо посилення пожежної та охоронної безпеки, доступу до архівних приміщень і на їх територію, забезпечення надійної експлуатації архівних будівель, інженерних мереж та комунікацій.

4) Вжиття заходів щодо дотримання нормативних вимог до організації своєчасного обліку документів, що надходять на архівне зберігання, вивірення та уточнення облікових документів.

5) Посилення контролю за наявністю, станом і рухом документів, які зберігаються в трудових архівах, проведення планових перевірок наявності документів з оформленням їх результатів, шифрування документів згідно з описами справ.

6) Посилення контролю за обліком місцезнаходження, упорядкуванням та своєчасним передаванням на подальше зберігання документів ліквідованих підприємств, установ та організацій.

7) Посилення контролю за збереженістю документів про підтвердження трудового стажу із шкідливими умовами праці.

8) Своєчасне виконання звернень та запитів громадян та установ, організацій, підприємств.

9) Забезпечення комп'ютерною технікою та відповідним програмним забезпеченням, створення електронних баз даних, консультативних сторінок на веб-сайтах органів місцевого самоврядування, підключення трудових архівів до мережі Інтернет.

10) Систематичне підвищення кваліфікації архівних кадрів, запобігання проявам корупції.

3. Рекомендувати керівникам трудових архівів забезпечити виконання пункту 2 цього рішення в межах повноважень.

4. Керівництву Державного архіву Запорізької області та керівникам його структурних підрозділів, керівникам архівних установ райдержадміністрацій та міськрад забезпечити надання постійної організаційної, консультативно-методичної допомоги районним, сільським, селищним, міським радам у створенні та організації діяльності трудових архівів, у тому числі комунальних підприємств.

5. Заступнику директора-начальнику відділу підготовки аналітичних матеріалів та документаційного забезпечення Ядловській Ользі до 03.03.2020 забезпечити підготовку проекту наказу про оголошення рішення колегії.

6. Контроль за виконанням рішення колегії покласти на директора Державного архіву Запорізької області Тедеєва Олександра.

Голова колегії

Олександр ТЕДЕЄВ

Секретар колегії

Антоніна ФЕДЬКО